

Dosarul nr. 3ra-310/22
2-21020865-01-3ra-05042022

Prima instanță: Judecătoria Soroca sediul central (jud. O. Jamba)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Stănilă, D. Corolevschi)

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Vasile Potlog
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui
Vasile Potlog împotriva Consiliului sătesc Egoreni raionul Soroca cu privire la
completarea actului administrativ

împotriva deciziei din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respins apelul depus de Vasile Potlog împotriva hotărârii din 9 iunie 2021 a
Judecătoriei Soroca sediul central

constată:

La 10 februarie 2021, Vasile Potlog a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului sătesc Egoreni raionul Soroca cu privire la completarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 31 ianuarie 2013, de către Consiliul
sătesc Egoreni r-nul Soroca a fost adoptată decizia nr. 12/6 cu privire la corectarea
erorilor admise în cadrul măsurărilor masive.

A menționat că adoptând această decizie, Consiliul sătesc urmărește scopul
retragerii din posesie, cu radierea dreptului de proprietate, în modul stabilit, la OCT
Soroca, din Registrul bunurilor imobile, asupra mai multor terenuri, inclusiv:
terenului cu numărul cadastral XXXXX înregistrat eronat după Valerii Calinicenco;
terenului cu numărul cadastral XXXXX înregistrat eronat după Tatiana
Levandovscaia; terenului cu numărul cadastral XXXXX înregistrat eronat după
Eugenia Bivol și atribuirea în natură, cu înregistrarea dreptului de proprietate, în
modul stabilit, la OCT Soroca asupra: terenului cu numărul cadastral XXXXX după
Nadejda Gheorghe Mazur; terenului cu numărul cadastral XXXXX după Vasile
Vasile Potlog; terenului cu numărul cadastral XXXXX după Eugenia Mihail Potlog.

Controlul asupra executării deciziei menționate a fost pus în sarcina specialistului în problemele regimului proprietății funciare a Primăriei satului Egoreni, Mihail Ciolacu.

A precizat că decizia nr. 12/6 din 31 ianuarie 2013 a Consiliului sătesc Egoreni r-nul Soroca până în prezent nu a fost executată, fapt ce îi lezează dreptul de a se folosi de dreptul de proprietate asupra terenurilor de pământ și respectiv, îi produce și prejudicii materiale și morale.

A comunicat că la 14 iunie 2013, a expediat în adresa pârâtului o cerere prealabilă, prin care a atenționat că în cazul că nu va începe procedura de executare a deciziei nominalizate, își rezervă dreptul de a iniția în Judecătoria Soroca o acțiune privind obligarea Primăriei de a executa decizia menționată cu repararea prejudiciului material și moral cauzate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, a relatat că la 11 decembrie 2013, Judecătoria Soroca a emis hotărârea nr. 3ca-30/13, prin care a fost obligată Primăria satului Egoreni r-nul Soroca să execute decizia Consiliului sătesc Egoreni r-nul Soroca nr. 12/6 din 31 ianuarie 2013 și anume: să inițieze procedura de anulare a titlurilor de proprietate pentru terenurile atribuite dublu, în scopul corectării erorilor admise în cadrul măsurărilor masive, pentru a fi posibilă atribuirea ulterioară în natură și înregistrarea dreptului de proprietate conform legislației în vigoare, inclusiv lui Vasile Potlog și Eugeniei Potlog, succesorului în drepturi al Nadejdei Mazur, asupra suprafețelor de 0,1731 ha cu numărul cadastral XXXXX, 0,1479 ha cu numărul cadastral XXXXX și 0,1731 ha cu numărul cadastral XXXXX.

La 13 decembrie 2018, Consiliul sătesc Egoreni r-nul Soroca a emis decizia nr. 17/10 cu privire la executarea hotărârii judecătorești, prin care a dispus de a corecta erorile admise în cadrul măsurărilor masive și a atribui în natură lui Vasile Potlog, succesorului de drept al Eugeniei Potlog și Nadejdei Mazur, terenul agricol cu suprafața totală de 0,4941 ha, cu numărul cadastral XXXXX. A-l îndrepta pe Vasile Potlog la ASP Soroca, Cadastru să înregistreze dreptul de proprietate asupra terenului agricol cu suprafața totală de 0,4941 ha, cu numărul cadastral XXXXX, conform certificatelor de moștenitor și deciziei date.

A evidențiat reclamantul că la momentul adresării la OCT pentru a-i fi înregistrat dreptul de proprietate, cererea i-a fost respinsă, fiind motivat cu faptul că decizia Consiliului local conține deficiențe de redactare, ori autoritățile publice locale nu au competență de a recunoaște dreptul de proprietate al persoanelor, după cum este indicat în actul administrativ.

Drept urmare, s-a adresat la Consiliul sătesc Egoreni r-nul Soroca, solicitând completarea deciziei Consiliului sătesc Egoreni r-nul Soroca nr. 17/10 din 13 decembrie 2018 în corespundere cu cerințele actelor normative în vigoare (art. 12, 20 Cod funciar sau art. 55¹ din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, Hotărârea Guvernului nr. 437/2019) și anume decizia Consiliului local trebuie să fie motivată, să descrie în ce constă eroarea și care este temeiul corectării, inclusiv din decizie trebuie să reiasă că nu are loc strămutarea posesiei, deoarece decizia dată nu corespunde cerințelor stabilite de legislație, potrivit art. 31

din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, aceasta constituie temei pentru respingerea cererii de înregistrare.

A accentuat că până în prezent această decizie nu a fost completată potrivit cerințelor legislației în vigoare, ceea ce constituie o încălcare gravă a drepturilor omului, dreptului de proprietate consfințit în Constituția Republicii Moldova.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 56, 60, 166-167 CPC, art. 189, 191, 196, 204, 206, 208, 209, 211, 212 Cod administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea Consiliului sătesc Egoreni r-nul Soroca să completeze decizia nr. 17/10 din 13 decembrie 2018, în corespundere cu actele normative în vigoare și anume decizia Consiliului local trebuie să fie motivată, să descrie în ce constă eroarea și care este temeiul corectării, inclusiv din decizie trebuie să reiasă că nu are loc strămutarea posesiei, deoarece decizia dată nu corespunde cerințelor stabilite de legislație, potrivit art. 31 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, aceasta constituie temei pentru respingerea cererii de înregistrare, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 15 februarie 2021 a Judecătoriei Soroca sediul central, a fost atras în proces în calitate de terț Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat.

Prin hotărârea din 9 iunie 2021 a Judecătoriei Soroca sediul central, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Vasile Potlog.

La 15 iunie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Vasile Potlog a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 18 octombrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul depus de Vasile Potlog împotriva hotărârii din 9 iunie 2021 a Judecătoriei Soroca sediul central.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au concluzionat în privința netemeinicii pretenției reclamantului privind obligarea Consiliului sătesc Egoreni r-nul Soroca să completeze decizia nr. 17/10 din 13 decembrie 2018 cu privire la executarea hotărârii judecătorești.

Or, prin hotărârea din 11 decembrie 2013 a Judecătoriei Soroca, Primăria satului Egoreni r-nul Soroca a fost obligată să execute decizia Consiliului sătesc Egoreni r-nul Soroca nr. 12/6 din 31 ianuarie 2013 și anume: să inițieze procedura de anulare a titlurilor de proprietate pentru terenurile atribuite dublu, în scopul corectării erorilor admise în cadrul măsurărilor masive, pentru a fi posibilitatea atribuirii ulterioare în natură și înregistrării dreptului de proprietate conform legislației în vigoare, inclusiv lui Vasile Potlog și Eugeniei Potlog, succesorului în drepturi al Nadejdei Mazur, asupra suprafețelor de 0,1731 ha cu numărul cadastral XXXXX; 0,1479 ha cu numărul cadastral XXXXX și respectiv, 0,1731 ha cu numărul cadastral XXXXX, fiind respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Vasile Potlog și Eugenia Potlog împotriva Primăriei satului Egoreni r-nul Soroca cu

privire la atribuirea propriu zise a terenurilor în natură și înregistrarea la moment a dreptului de proprietate pe numele lor.

În asemenea împrejurării, prima instanță și instanța de apel au conchis că Consiliul sătesc Egoreni r-nul Soroca, în calitatea sa de autoritate publică investită cu dreptul de a administra bunurile domeniului privat al satului, a acționat cu bună-credință și în limitele dreptului discreționar, deoarece prin hotărârea judecătorească irevocabilă s-a dispus doar corectarea erorilor admise în cadrul măsurărilor masive, nu și atribuirea în natură, în proprietatea lui Vasile Potlog a bunului imobil cu numărul cadastral XXXXX, terenul agricol cu suprafața de 0,4941 ha, amplasat în extravilanul sat. XXXXX r-nul XXXXX, după cum susține ultimul.

Prin urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că Vasile Potlog nu dispune de dreptul material de a solicita obligarea Consiliului sătesc Egoreni r-nul Soroca să completeze decizia nr. 17/10 din 13 decembrie 2018 cu privire la executarea hotărârii judecătorești. Or, acțiunea în obligare este mijlocul autorizat de lege pentru reclamant de a obține în privința autorității publice un drept subiectiv public prin emiterea, în special, a unui act administrativ individual favorabil, atunci când sunt întrunite condițiile prescrise de norma de drept material public, iar autoritatea publică în mod ilegal a respins solicitarea respectivă a petiționarului.

La 22 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Potlog a depus recurs împotriva deciziei din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerându-le neîntemeiate, nefondate și pasibile de a fi casate, deoarece de către instanțele de judecată ierarhic inferioare au fost eronat aplicate normele de drept material și interpretată eronat legea, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanțele de judecată ca fiind stabilite.

Totodată, a evidențiat că în cadrul examinării cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea în fond a cauzei și anume: la momentul adresării la OCT pentru a-i fi înregistrat dreptul de proprietate, cererea i-a fost respinsă, fiind motivat cu faptul că decizia Consiliului local conține deficiențe de redactare, ori autoritățile publice locale nu au competență de a recunoaște dreptul de proprietate al persoanelor, după cum este indicat în actul administrativ.

A accentuat că în susținerea poziției sale privind ilegalitatea actului administrativ, s-a adresat Consiliului sătesc Egoreni r-nul Soroca, solicitând completarea deciziei Consiliului sătesc Egoreni r-nul Soroca nr. 17/10 din 13 decembrie 2018 în corespundere cu cerințele actelor normative în vigoare (art. 12, 20 Cod funciar sau art. 55¹ din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, Hotărârea Guvernului nr. 437/2019) și anume decizia Consiliului local trebuie să fie motivată, să descrie în ce constă eroarea și care este temeiul corectării, inclusiv din decizie trebuie să reiasă că nu are loc strămutarea posesiei, deoarece decizia dată nu corespunde cerințelor stabilite de legislație, potrivit art. 31

din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, aceasta constituie temei pentru respingerea cererii de înregistrare.

Instanțele de judecată au constatat că prin hotărârea judecătorească nr. 3CA-30/13 din 11 decembrie 2013, de fapt, a fost obligată Primăria satului Egoreni r-nul Soroca de a iniția procedura de anulare a titlurilor de proprietate pentru terenurile atribuite dublu, în scopul atribuirii ulterioare în natură și înregistrarea dreptului de proprietate conform legislației în vigoare.

Pe când obiectul acțiunii date a fost cu totul altul, decât cel indicat în hotărârea contestată și anume: de a obliga Consiliul sătesc Egoreni r-nul Soroca să completeze decizia nr. 17/10 din 13 decembrie 2018 în corespundere cu cerințele actelor normative în vigoare, și nicidecum, atribuirea în proprietatea lui și a Nadejdei Potlog a terenurilor și respectiv, înregistrarea dreptului de proprietate.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 3 februarie 2022, în ședință publică.

Astfel, recursul depus la 22 februarie 2022 de Vasile Potlog împotriva deciziei din 3 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți este în termen.

La 20 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul sătesc Egoreni r-nul Soroca a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului depus de Vasile Potlog, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Vasile Potlog, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în

special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vasile Potlog.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Vasile Potlog se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu